

2018-01-08
REMISSVAR

Sveriges läkarförbund
Avdelningen för Politik och Profession
Gem 2017/0394

PPAdministration@slf.se

Bastjänstgöring för läkare (Ds 2017:56)

Svenska skolläkarförbundet

Svenska skolläkarförbundet (SSLF) företräder läkare verksamma inom skolhälsovården (elevhälsans medicinska insats). Förbundet, som grundades 1921, ingår i såväl Sveriges läkarförbund som i Svenska läkarsällskapet. Svenska skolläkarförbundet lämnar följande synpunkter på rubricerade remiss.

Bakgrund

I Läkarutbildningsutrednings betänkande från 2013, *För framtidens hälsa – en ny läkarutbildning*, föreslås att den universitetsförlagda läkarutbildningen bör förlängas till sex år, och att ansökan om läkarlegitimation sker när denna utbildning avslutats. Samtidigt föreslås att nuvarande allmäntjänstgöringen (AT) avskaffas.

I den nu aktuella departementspromemorian *Bastjänstgöring för läkare (Ds 2017:56)* föreslås en ny gemensam klinisk introduktion till specialisttjänstgöringen. Denna benämns bastjänstgöring (BT). Det huvudsakliga innehållet i BT föreslås ge erfarenheter från första linjens hälso- och sjukvård, med primärvård och akutsjukvård som de främsta komponenterna. Normaltiden för tjänstgöringen anges vara 12 månader. I departementspromemorian ges mer detaljerade förslag till hur BT kan struktureras. Den nya modellen skulle kunna tas i drift från hösten 2020.

Remissvaret från SSLF

SSLF delar grundtankarna i förslaget om BT som en första fristående del av specialistutbildningen. Förslaget om att Socialstyrelsen tar fram föreskrift och anger lärandemål för BT är bra och underlättar att BT blir en strukturerad läroprocess.

Det är nödvändigt, menar SSLF, att Socialstyrelsen låter kvalitetsgranska utbildningen fortlöpande, dels för att stimulera och främja kvalitetsarbetet vid de lokala utbildande klinikerna, men också för att säkerställa en hög och jämn nationell nivå av BT.

Utbildningen av skolläkare sker inom ramen för tilläggspecialiteten Skolhälsovård till specialiteterna Allmänmedicin, Pediatrik eller Barn och ungdomspsykiatri.

Arbetet för skolbarnens hälsa (skolhälsovården – elevhälsans medicinska insats) är exempel på verksamhet i första linjen. Arbetet präglas i enlighet med skollagstiftningen framför allt av hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser. Vidare av det ökade behovet av tidig upptäckt av sviktande psykisk hälsa, liksom av bedömningar av elever med svårigheter att nå läroplanens mål. Neuropsykiatriska störningar, som har en skattad prevalens av cirka 10 procent, är en vanlig orsak till problem med lärandet. Vidare, psykisk ohälsa, exempelvis ångest och depression, ökar särskilt bland ungdomar. Detta medför att medicinskt arbete i första linjen kräver god insikt i tidig upptäckt och handläggning av psykisk ohälsa.

SSLF instämmer således i bedömningen att det är betydelsefullt att kunskaper inom psykiatri ska rymmas inom bastjänstgöringen, något som också betonades i Jens Schollins utredning som föregick departementspromemorian. Risken för långa väntetider för läkare att få en BT-placering ska inte få vara ett skäl till svagare reglering av bastjänstgöringens innehåll avseende kunskaper, förtrogenhet och förhållningssätt inom första linjens psykiatri.

SSLF menar således att psykiatri tveklöst ska ingå i bastjänstgöringen för alla läkare. Reformen kommer då att få positiv inverkan på patientsäkerhet, kvalitet, effektivitet i hälso- och sjukvården samt bättre tillgodose befolkningens behov av god kunskapsbaserad vård.

För att förstärka de blivande specialisternas insikter i hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbete bör kunskaper och praktiska erfarenheter folkhälsoarbete integreras i BT. Dit räknas förhållningssätt avseende ojämlikheter i befolkningens hälsa och utformningen av hälsoinsatser för olika befolkningsgrupper. Detta ska ses som en markering av folkhälsoarbetets generella betydelse i utvecklingen av hälso- och sjukvården för framtiden.

För Svenska skolläkarföreningen

Josef Milerad
Ordförande i Svenska skolläkarföreningen

Lars Cernerud
Vetenskaplig sekreterare